

OPONENTSKÝ POSUDEK

Jméno diplomanta:	Lukáš Pícha
Téma práce:	Odvolání v trestním řízení
Rozsah práce:	233 317 znaků včetně mezer (cca 130 NS)
Datum odevzdání práce:	25. 10. 2023
Vedoucí práce:	JUDr. Rudolf Vokoun, CSc.
Oponent:	JUDr. Jiří Mulák, Ph.D.

1. Aktuálnost (novost) tématu

Diplomant si jako téma své diplomové práce vybral „*Odvolání v trestním řízení*“, což lze považovat za téma aktuální (probíhající rekodifikace trestního práva procesního) a důležité (odvolání je jediný řádný opravný prostředek proti rozsudku soudu prvního stupně). Téma bylo v naší literatuře opakovaně zpracováno, mnohokrát k se k problematice vyjadřoval Ústavní soud (zejména k § 262 tr. řádu). Nelze opomíjet ani „ústavní dimenzi“ práva na dovolání ve věcech trestních (čl. 2 Protokolu č. 7 k EÚLP). Je potřeba rovněž reflektovat rozhodovací praxi ESLP k odvolacímu řízení (na půdorysu čl. 6 odst. 1 a 3 EÚLP). Dosud nebyla problematika odvolání ve věcech trestních ke stávající právní úpravě komplexně zpracována (pokud pomineme obecněji a teoreticky zaměřené práce Husára z roku 1961 a Pipka z roku 1980 a 1988).

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Při zpracování byly potřeba znalosti z oboru trestní právo procesní, ústavní právo a mezinárodní právo. Byly použity standardní metody vědecké práce (deskripce, analýza, syntéza, komparace). Práce se pokouší skloubit doktrinální, normativní a judičiální pohled na zkoumané téma.

3. Formální a systematické členění práce

Práce má logickou strukturu. Vedle úvodu (str. 1), závěru (str. 80) a povinných příloh (str. 84) ji tvoří pět kapitol. V úvodu je definován cíl práce. Kapitola první pojednává o charakteristice opravných prostředků. Kapitola druhá rozebírá některé základní zásady a principy opravného řízení. Předmětem kapitoly třetí je zevrubný historický vývoj odvolání. Těžištěm práce je kapitola čtvrtá, která pojednává o platné právní úpravě (průběh odvolacího řízení, subjektivní a objektivní přípustnost, podání a dispozice s odvoláním, řízení před odvolacím soudem a způsoby jeho rozhodnutí). Doplňkově je zařazena kapitola pátá, která je pojata komparativně (srovnání se SRN a se Slovenskou republikou). Poslední kapitolou je závěr, který sumarizuje závěry práce a úvahy *de lege ferenda*.

4. Vyjádření k práci

Úkolem oponenta je zhodnotit přednosti a nedostatky předložené práce. Jedná se o standardní zpracování diplomové práce. Pokud jde o **přednosti práce** lze určitě uvést výběr tématu (téma aktuální a důležité), popis české právní úpravy a pokus o zevrubné zahraniční srovnání (se SRN a se Slovenskem). Pokud jde o **nedostatky předložené práce**: diplomant se blíže nezabýval návrhem nového trestního řádu, pokud jde o problematiku odvolacího řízení (neboť v ní je navrhováno několik zásadních změn). Přestože se v tuto chvíli jedná o „*politicky neprůchodný*“ dokument/projekt, neznamená to, že se některé věci nemohou stát součástí novel trestních předpisů, zvláště jedná-li se o změnu paradigmatu. Pojednání o návrhu nového trestního řádu by jistě obohatilo práci samotnou. Pozornost nebyla věnována ani stěžejnímu čl. 2 Protokolu č. 7 k EÚLP (s výjimkou poznámky pod čarou č. 64) a judikatuře ESLP k této problematice. V práci rovněž postrádám zamyšlení nad § 262 tr. řádu ve vazbě na právo na zákonného soudce (čl. 38 Listiny). K tomu též bohatá judikatura Ústavního soudu ČR a zcela zásadní rozhodnutí ESLP ve věci Tempel v. Česká republika (2020). Absentuje rovněž zásadní judikatura Ústavního soudu,

který se v nedávné době vyjádřil ke vztahu soudu prvního stupně a soudu druhého stupně (sp. zn. I. ÚS 1365/21; sp. zn. IV. ÚS 2980/22). Polemizovat lze i s některými závěry diplomanta, že „*že samotné odvolací řízení bylo po dlouhou dobu poměrně stabilní, a to až do velké novely trestního řádu*“ je pravdivé jen částečně, protože předchozí trestní řády cyklicky upřednostňovaly buď apelační, nebo kasační princip. Je diskutabilní návrh diplomanta o „*možnosti konání veřejného zasedání bez nutné účasti obžalovaného, tj. konalo by se zpravidla v nepřítomnosti obžalovaného, avšak ten by byl o jeho konání vyrozuměn*“, neboť trestní řád *de lege lata* umožňuje obviněného o konání veřejného zasedání o odvolání jen vyrozumět. I přes výše uvedené nedostatky, které snižují úroveň práce (vzdalují ji definované snaze o komplexnost práce) je práce způsobilá k obhajobě, neboť po formální a obsahové stránce splňuje požadavky, které jsou standardně kladeny na diplomové práce v oboru trestního práva. Diplomant kreativním a čtivým způsobem zpracoval odborný text za společensky závažné téma.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Definovaný cíl práce („ <i>zevrubně rozebrat platnou právní úpravu odvolání v trestním řízení, přičemž považuji za vhodné tak učinit komplexně</i> “) byl s výjimkou komplexnosti naplněn.
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství	THESES: 7 % (maximální podobnost); TURNITIN: 19 % (celkové % podobnosti). Po zevrubné kontrole vygenerovaných protokolů konstatují, že práce není kompilátem a ani plagiátem.
Logická stavba práce	Práce má logickou strukturu.
Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů včetně citací)	Diplomant cituje řádně (dle norem). Z hlediska použitých zdrojů pracuje zejména s učebnicemi a několika články (Langer, Vočka, Púry, Sotolář). Diplomant např. opomenul dvě zásadní monografie Pipka (1980 a 1988) a jednu Husára (1961) a řadu dalších článků. Rovněž i stěžejní judikaturu ÚS/ESLP.
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Ještě dostatečná. Absentuje především pojednání o čl. 2 Protokolu č. 7 k EÚLP (bazální dimenze práva na odvolání ve věcech trestních), zásadní judikatura ESLP a ÚS k odvolacímu řízení; zamyšlení nad zvažovanou právní úpravou (tou je myšlen zejména návrh nového trestního řádu).
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Bez výhrad.
Jazyková a stylistická úroveň	Bez výhrad.

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

Doporučení/nedoporučení práce k obhajobě	Doporučuji.
Navržený klasifikační stupeň	(2) – velmi dobře

Otázka: *Jaké požadavky klade rozhodovací praxe ESLP na postup, kterým odvolací soud může - z podnětu odvolání státního zástupce podaného v neprospěch obviněného do výroku o vině - změnit zprošťující rozsudek na odsuzující rozsudek (NB: abstrahujte od právní úpravy de lege lata) a jak jsou tyto požadavky zohledněny v textu návrhu nového trestního řádu?*

V Praze dne 11. listopadu 2023

JUDr. Jiří Mulák, Ph.D.
oponent